

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI.

Sroda, 4 września 1935 r.

Nr. 241

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona
ryczałtem.Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do
domu i przesyłką pocztową
2.50

Przy huku armat i dźwięku dzwonów odbył się pogrzeb królowej Belgji

BRUKSELA. 5.9. (PAT). We wtorek przed palacem i na ulicach Brukseli panowało ogromne ożywienie. Całą noc stolica Belgji spędziła właściwie bezsennością. Na ulicach sprzedawano kwiaty, które ludność składała przed bramą pałacu. Ruch przyjezdnych z prowincji był tak duży, jak niegdyś w czasie pogrzebu króla Alberta. Przed pałacem czyniono w ciągu całej nocy przygotowania do pogrzebu, gdyż dopiero późnym wieczorem w poniedziałek wstrzymana została defilada publiczności przed śmiertelnym lożem królowej.

Od wczesnego ranka, w dniu dzisiejszym, zaczęły się zbierać przed pałacem liczne delegacje. Wreszcie o godz. 10.15, przy huku armat i dźwięku dzwonów wyruszył z pałacu żałobny kondukt. Na przedzie jechał szwadron żandarmerji, dalej postępowała orkiestra z instrumentami okrytymi kirem, szwadron kawalerji, baterja armat, która brała udział w słynnych walkach z Niemcami, wreszcie delegaci towarzystw wojskowych.

Za nimi postępowali b. kombataneci, na czele których kroczył w mundurze generałskim gen. Górecki.

Trumnę poprzedził długi orszak księży, wśród których znajdował się prymas Belgji Van Roy. Trumna z drzewa mahoniowego nie posiadała żadnych ozdób. Znajdowała się pod baldachimem, przykryta sztandarem o barwach narodowych. U wezglowia znajdowała się olbrzymia korona. Karawan ten 20 kilka lat temu przewiózł już zwłoki królowej Henryki i króla Leopolda II na miejsce wiecznego spoczynku.

Tuż za karawanem postępował jak automat król Leopold III. Twarz jego zmierzwiła i mychliła zdradzała wyraźnie przeżywaną cierpienie. Z prawej strony twarz króla zalepiona jest dużym plastrzem, który zakrywa ranę. Prawa ręka owinięta bandażem spoczywa na temblaku.

Po prawej stronie króla postępowali książę Karol szwedzki, ojciec królowej Astrid, z lewej brat jego, hr. Flandriji.

Król nie mógł opamiętać miodoczego cierpienia i z oczu bez przerwy spływały mu łzy.

Za królem postępowali książę Umberto, książę Yorku oraz następcy tronu szwedzkiego i duńskiego, dalej arcyksiążę Otto i inni.

„Dar Pomorza” POWRÓCIŁ DO GDYNI

GDYNIA. 5.9. (Tel. wł.) Dziś powrócił do Gdyni z podróży naokoło świata „Dar Pomorza”. Statek powitano bardzo uroczysto. W powitaniu wziął udział p. premier Sławek oraz minister przemysłu i handlu Floyar-Rajchman.

Protest japoński W MOSKWIE

LONDYN. 5.9. (Tel. wł.) Z Tokio donoszą: Ambasador japoński w Moskwie złożył z polecenia swego rządu protest przeciwko wystąpieniom antyjapońskim podczas obrad kongresu Kominternu. Ambasador zaznaczył, że wystąpienia te, za które odpowiedzialność ponosi rząd sowiecki są niezgodne z istniejącymi układami sowiecko-japońskimi.

Wśród misji zagranicznych znajdował się ambasador nadzwyczajny R.P. Raczkiewicz oraz poseł Jackowski, dalej mjr. Teslar z Paryża i radca Litwiński oraz pierwszy sekretarz poselstwa Iwaszkiewicz. Królowa-matka i księżna jechały do katedry samochodem, gdyż według miejscowych zwyczajów kobiety za trumną nie postępują.

PIERWSI GOŚCIE ŻAŁOBNY W BRUKSELI

Księżniczka Margareta i książę Bertil szwedzki przybyli samolotem do Brukseli, aby wziąć udział w pogrzebie tragicznie zmarłej królowej Astrid.

UROCZYSTOŚCI W LACKEN

BRUKSELA. 5.9. (tel. wł.). Po nabożeństwie w katedrze św. Goduli trumna ze zwłokami królowej została przewieziona do Lacken i złożona w grobach królewskich.

Uroczystości w Lacken nosiły charakter ściśle rodzinny.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNIE W WARSZAWIE

WARSZAWA. 5.9. (PAT). Dziś o godz. 11 w katedrze św. Jana, w zastępstwie nieobecnej księdza kardynała Kakowskiego, ks. arcybiskup Gall odprawił w asyście licznej duchowieństwa uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. królowej Belgji. W presbiterjum zajęli miejsca członkowie poselstwa belgijskiego z posłem hr. d'Avignon, przedstawiciele rządu z ministrem Zawadzkiem, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele wojska i t.p.

O godz. 11 przybył p. Prezydent R.P. powitany u wejścia świątyni przez p. ministra Zawadzkiego, posła belgijskiego hr. d'Avignon i zastępcę szefa protokołu Łubieńskiego. Po mszy św. ks. arcybiskup Gall odprawił oczekiwie przed katedrą. Po zakończeniu nabożeństwa p. Prezydent R.P. złożył kondolencje na ręce posła belgijskiego, a następnie opuścił katedrę.

Jeszcze przed wyborami zmiana rządu?

Domysły i pogłoski polityczne

WARSZAWA. 5.9. (Tel. wł.) Centralnem zagadnieniem niedzielnego wyborów do Sejmu jest frekwencja głosujących. Przy poprzednich wyborach frekwencja była następująca: w r. 1922 głosowało 67.9% uprawnionych w r. 1928 stosunek ten podniósł się do 78.3%, a w r. 1930 znowu obniżył się do 74.8%.

Drugim, niemniej ważnym i absor-

bującym uwagę kół politycznych jest zagadnienie zmiany rządu. Stery rządowe zapewniają, że zmiana ta nastąpi po wyborach. Napisał to wyraźnie tak wybitny publicysta sanacyjny, jakim jest kandydujący w IV okręgu warszawskim p. Wojciech Stępczyński.

Są jednak i tacy, którzy przypominają, że marsz. Piłsudski starannie

przestrzegał zasady, aby zmiana rządu nawet pod względem terminu była uniezależniona od Sejmu i wyborów. W obecnej sytuacji ustąpienie rządu po wyborach mogłoby uchodzić za następstwo wyniku wyborów. I dlatego niektórzy utrzymują, że zmiana gabinetu może nastąpić jeszcze przed wyborami.

Nie będziemy tu powtarzać rozmaitych kombinacji z nazwiskami przyszłych ministrów, ponieważ kombinacje takie nigdy prawie nie spełniają się.

Wybite szyby w czeskiej szkole Rewizje i aresztowania

MORAWSKA OSTRAWA. 5.9. — (PAT). W Łyżbicach na Śląsku n-Olz. wybito dziś wszystkie szyby w tamtejszej szkole czeskiej.

MOR. OSTRAWA. 5.9. (PAT). Cały Śląsk n-Olz. przepełniony jest dziesiątkami patroli żandarmerji w niewydzielnych tu nigdy ilościach tak, iż

wywołuje to wrażenie stanu wyjątkowego.

Patrole te przeprowadzają w poszczególnych miejscowościach liczne rewizje u ludności polskiej. Do tej pory dokonano 10 aresztowań. Pośród aresztowanych znajdują się wyłącznie Polacy.

PREMIJĘ KSIĄZKOWĄ

otrzyma każdy prenumerat „Kurjera Zachodniego”, który do 5-go bm. opłaci pełną prenumeratę, t.j. zł. 2.50 oraz załączy poniższy kupon i 20 gr. na koszty manipulacyjne. Na koszt przesyłki pocztowej należy przysłać jeszcze 10 gr. czyli razem 30 gr. Opłatę manipulacyjną można wpłacić razem z prenumeratą

Tylko do 5-go września!

Kupon na premję książkową „K. Z.”
za wrzesień

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Otrzymuję gazetę przez _____

Wyrok w sprawie „Błyskawicy”

KATOWICE. 5.9. (PAT). Sąd apelacyjny ogłosił dziś wyrok w sprawie przeciw b. członkom nielegalnej partji narodowo-socjalistycznej pod nazwą „Błyskawica”, mocą którego skazani zostali: Tłoczek na 9 lat więzienia, Domagała na 4 lata, Soltyszek na 3 lata, Grała na 4 lata, Ploch na 1 rok. Kujawski na 1 1/2 roku, Palarczyk na 2 lata oraz Skrzypczak na 2 lata więzienia. Dwóch oskarżonych sąd uniewinnił. Ponadto sąd orzekł dla wszystkich oskarżonych utratę praw obywatelskich na przeciąg 3 lat.

Rynek pracy

WARSZAWA. 5.9. (PAT). Według danych biur pośrednictwa pracy przy Funduszu Pracy, na dzień 31 sierpnia liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie całego kraju wynosiła ogółem 275.661 osób, co stanowi spadek w stosunku do tygodnia poprzedniego o 7.754.

PRZED SESJĄ GENEWSKĄ

ABISYNJA PRZYGOTOWUJE SIĘ DO WOJNY

PARYŻ. 3.9. (tel. wł.). Premier Laval delegat angielski minister Eden opuścili wczoraj o godz. 25.25 Paryż, udając się do Genewy. Obaj ministrowie przesyłali jednocześnie na dworzec. Tym samym pociągami odjeżdżali inni członkowie delegacji angielskiej i francuskiej.

RZYM. 3.9. (PAT). Delegacja włoska na sesję rady Ligi Narodów, zarówno ze względu na liczbę swą, jak i kwalifikacje delegatów, jest bardzo poważna. Delegacja liczy 50 członków z broniem Ałabin na czele. Powaga, a przede wszystkim rozległa kompetencja poszczególnych delegatów wskazuje na to, że Włochy zamierzają bronić swych praw z całą mocą zarówno na gruncie prawnym, jak i politycznym, że gotowe są przystąpić do niezwłocznego badania najbardziej nawet technicznych zagadnień, jakie mogą być wysunięte przez Ligę Narodów.

LONDYN. 3.9. (tel. wł.). W angielskich kołach politycznych podkreślają, że rokowania w Genewie będą miały przebieg następujący: przedłożenie radzie sprawozdania komisji rozejmowej, badającej incydent pod Ual-Ual, przedłożenie sprawozdania z rokowań trzech mocarstw w Paryżu oraz wystąpienie delegatów Abisynji i Włoch, którzy przedstawiają punkt widzenia swych rządów. Rada Ligi powoła komisję w sprawie zastosowania procedury w powołaniu się na odpowiednie artykuły paktu.

STRYJCZYNY BRAT KRÓLA FASZYSTA

RZYM. 3.9. (tel. wł.). Stryjeczny brat króla Wiktora Emanuela, książę Piastoj, zgłosił się jako ochotnik do Afryki Wschodniej z tem, że będzie odbywał służbę nie w armii regularnej, lecz w milicji faszystowskiej. Jest to pierwszy członek włoskiego domu królewskiego, który wstąpił w szeregi „czarnych koszul”. Książę Piastoj został przydzielony do dowództwa dywizji „I lutego”. Książę Piastoj liczy lat 40 i jest generałem brygady.

PRZYGOTOWANIE DO WOJNY

LONDYN. 3.9. (PAT). Reuter donosi, że Abisyńczycy powzięli szereg doniosłych zarządzeń przeciwko ewentualnej napaści. W końcu tego tygodnia ma przybyć do Diredawa oddział gwardji cesarskiej dla ochrony stacji kolejowej. Z Addis Abeba donoszą, że 20.000 żołnierzy armii regularnej wysłano pośpiesznie z Harar do Ogadenu. Przeszkolenie rekrutów prowadzone jest w szybkim tempie, spowodu jednak braku amunicji, każdy żołnierz otrzymuje tylko 20 nabojów.

SPRAWA KONCESYJ ABISYŃSKICH

NOWY JORK. 3.9. (PAT). Niejaki Chertok, podający się za przedstawiciela amerykańskich organizacji przemysłowych twierdzi, iż jeszcze przed Ricketem uzyskał koncesję na eksploatację wszystkich złóż ropy, złota, srebra i innych mineralów całej Abisynji. Chertok oświadczył, iż koncesja jego podpisana została w poselstwie abisyńskiemu w Londynie dn. 20 lipca. Wygasnąć ona miała w ciągu 24 dni, o ile nie będzie dokonana opłata i rządowi abisyńskiemu nie zostanie przekazana suma 1 miliona dolarów. Chertok dodał, iż posiada milion dolarów i że będzie dochodził swoich praw.

NAPAD NA GMACH POSELSWA WŁOSKIEGO W ADDIS-ABEBIE

LONDYN. 3.9. (PAT). Jak donosi „Daily Express” gmach poselstwa

włoskiego w Addis Abeba obrzucony został kamieniami. W czasie zamieszek kierownik urzędu cel strzelał z rewolweru. Z rozkazu cesarza osadzono go w więzieniu. Poza tym zaatakowano domy 2 obywateli włoskich.

MANDAT DLA ANGLJI?

ADDIS ABEBA. 3.9. (PAT). W kołach abisyńskich rozpowszechniona jest pogłoska, iż W. Brytania otrzymała mandat nad Abisynją, co ma być najlepszym sposobem rozstrzygnięcia rozpaczliwej sytuacji. Jeszcze przed miesiącem pomysł tego rodzaju byłby uważany za śmieszny. Lecz od tego czasu dokonana się znaczna ewolucja w opinii publicznej. Osobiste poglądy cesarza w tej sprawie nie są znane.

LONDYN. 3.9. (Tel. wł.). Posel abisyński oświadczył, że jego kraj wolałby w ostatecznym razie rozsądny protektorat angielski od protektoratu włoskiego.

Aresztowanie 100 osób

Rozruchy chłopskie na Litwie

KRÓLEWIEC. 3.9. (PAT). „Koenigsberger Allg. Ztg.” podaje, że w związku z ostatnimi rozruchami włościańskimi na Litwie aresztowano przeszło 100 osób, w tej liczbie generalnego sekretarza partii ludowo-socjalistycznej redaktora Oskenis. Również przewodniczącą tej partii b. prezes ministrów Slezewiczus był przesłuchiwany przez policję.

Rozruchy wśród chłopów w Południowej Litwie wygasają, natomiast na północy i zachodzie dochodzi podobno do nowych zajęć. Włościanie w Szakach przygotowują się do mar-

szu na Kowno. W Tauragach nad granicą kłajpedzką zostali podpalone dwa domy, w których mieszkali towarzysze młodzieży litewskiej.

Rząd litewski w obawie przed dalszymi rozruchami zarządził podwyższenie w Kownie ceny mleka o 10 centów na litrze.

BERLIN. 3.9. (PAT). Jak donoszą z Kowna, litewska agencja telegraficzna stwierdza, że w przeciwnieństwie do doniesień dzienników zagranicznych chłopcy litewscy zaniechali tu bojkotu rynków miejskich. W całym kraju życie powróciło do normalnego stanu.

Cud w Suchożebrach

Dziesiątki tysięcy chłopów wędruje do wsi podlaskiej

WARSZAWA. 3.9. (Tel. wł.). Uboga wioska podlaska Suchożebrzy, odległa o 12 km. od Siedlec, stała się celem wielotysięcznych pielgrzymek chłop-

skich, które tu przybywają z całego Podlasia a nawet z dalszych stron. Rozeszła się bowiem szeroko wieść, że na łączce, przylegającej do wioski, objawiła się tam dwu dziewczętom Matka Boska i że cud powtarza się codziennie pod wieczór, zwłaszcza zaś w każdą sobotę.

Władze duchowne odnoszą się do tych zjawisk z wielką rezerwą, natomiast wśród ludności chłopskiej sława Suchożebrów rozeduchuje się coraz szerzej i co sobotę przybywają do wioski tysiączne tłumy pielgrzymów.

Katastrofa lotnicza

LOS ANGELES. 3.9. (PAT). Samolot transportowy zawadził, lecąc w gęstej mgie, o przewody elektryczne, wskutek czego spadł w płomieniach na ziemię. Trzech pasażerów zginęło na miejscu.

LUDWIK WOHL.

LAWA

Powieść współczesna.

54)

— Nadzwyczajnie! — ciągnął Ormella. — Wie pan, Cagliani, co mi wpadło do głowy?... Kiedy spałmy się na węgiew — a to wygląda paskudnie! — kiedy wreszcie znajdą nasze nóżkę szczątki, o moję się zdarzyć, że mnie, syna drobnego kupca z Trapani, pochowają w grobowcu rodowym Caglianich. Biedni przodkowie pańscy! Wyobraź sobie, jak będą obrażeni! Co?

— To samo — odezwał się z wysiłkiem don Tomaso — to samo... mógłby powiedzieć... mój szofer..

Stary patrycjusz jeszcze nie był pokonany.

— Nie mógłby — zaprzeczył Ormella grubiańskim tonem: — Chłop z rozwalonym pyskiem nie nadaje się do nobliwego towarzystwa... Ale wie pan, Cagliani, on zupełnie zwarjował. Pierwszy z nas. Na kogo kolej teraz?... O, proszę! Nawiasem mówiąc, z pańskiej piwnicy..

Z kieszeni spodni wyjął do połowy opróżnioną flaszkę i postawił na stole.

— Chce pan łyk, Cagliani? Nie?... No to sam, szofer.. Od dziś nie znam gorszego uczucia jak

pragnienie.

Zębami wyciągnął korek i upił trochę.

Z wszystkich jego ruchów i ze sposobu zachowania się wyzierała brutalna, zwierzęca natura.

Don Tomaso obserwował go zmęczonym, pogardliwym spojrzeniem.

I ten człowiek jeszcze niedawno oświadczył się o Graziellę... jeszcze niedawno..

Od tego „niedawno” upłynęło czterdzieści godzin.

Zdawało się, że minęło czterdzieści lat.

Czterdzieści lat niewysłowionej męki, podczas których padał deszcz popiołu, iskier, kamieni! W ciemnościach poświata płynęło nieskończenie długie godziny, przerywane trzęsieniem ziemi — a noc?...!

Dwie noce bez chwili wytchnienia.

Ostry, złowieszczy trzask drewnianych więzów dachu i naprężone wyczekiwanie, czy już się zapalił..

Gluche dudnienie rozżarzonych kamieni, spadających na ziemię.

Duszący zapach siarki.

Obce, syczące i rozpaczliwe głosy.

Zdławiony, charczący oddech biednej, starej Angeli.

I znów wstrząs podziemny, pozbawiający człowieka rozsądku, burzące zaufanie do ziemi i do jej Stwórcy.

Jan Kiepura

JEDZIE DO AMERYKI.

BERLIN. 3.9. (Tel. wł.). Jan Kiepura wyjechał wczoraj w noc do portu w Bremie, skąd dziś w południe odpłynął do Ameryki, gdzie w atelier Hollywood nakręcać będzie film pt. „Pieśń Nilu”. Kiepura pozostanie w Hollywood przez kilka miesięcy w towarzystwie Adama Didura.

Po ukończeniu filmu w Hollywood Jan Kiepura powróci znowu do Europy.

Z kongresu sjonistycznego

LUCERNA. 3.9. (PAT). Wczorajsze posiedzenie wieczorne kongresu sjonistycznego poświęcone było dyskusji nad budżetem organizacji sjonistycznej. Budżet ten zrównoważony wynosi 388.000 funtów szterlingów. Wśród wydatków znajduje się suma 48.300 funtów na amortyzację długów.

Dla żydów niemieckich w Palestynie przewidziana jest kwota 31.000 funtów.

Wybory nowego komitetu wykonawczego odbędą się dziś, we wtorek.

Marsz. Światłowski ministrem stann?

P. MATUSZEWSKI MINISTREM SKARBU?

Pośród przypuszczeń i przewidywań na temat przyszłego gabinetu, utrzymuje się pogłoska, że wobec przejścia ministra skarbu prof. Zawadzkiego do Senatu, prawdopodobnie teka ministra skarbu zaważuje. Jako jednego z kandydatów wymieniają b. ministra Ignacego Matuszewskiego.

O ileby doszedł do skutku pomysł utworzenia nowego stanowiska ministra stanu przy panu Prezydencie, to w takim razie w rachubę miałyby wchodzić jako kandydaci na to stanowisko b. premier i b. marszałek Sejmu dr. Światłowski.

Ciągnięcie 3 proc. premijowej POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ

W czasie ciągnięcia 3% premijowej pożyczki inwestycyjnej wylosowano premie następujące (1-sza liczba oznacza nr. serii, 2-ga nr. obligacji):

Zł. 500.000	— 17769 9.
Zł. 125.000	— 21687 42.
Po zł. 50.000	— 11706 28, 17599 32.
Po zł. 25.000	— 717 32, 4089 17.
Po zł. 10.000	— 1357 31, 9963 25, 20449 17.
3682 11, 4134 13, 1647 16, 12702 11, 12477 30	
199 2, 11463 17, 14573 26, 4544 31, 659 18	
30 35.	
Po zł. 5000	— 8537 16, 21392 39, 20661 29,
13091 20, 11188 13, 6665 44, 14341 31, 21116 9.	
3164 17, 3928 21, 18994 29, 1764 26, 7597 14.	
1373 45, 7944 48, 5099 19, 1118 14, 19476 28.	
14020 18, 10208 33, 19606 1, 4675 24, 1867 24.	
3749 16, 20847 5, 4787 20, 19627 2, 20403 16.	
12373 32, 567 1, 20541 16, 19468 8, 7528 46.	
5211 36, 19270 5, 12322 45, 6595 2, 6032 27.	
4075 9, 9743 10, 7603 25, 13471 24, 96 50.	
3239 27, 7116 34, 10284 20, 12369 28, 19142 41.	
16236 21, 10078 6.	

Okropne jęki w powietrzu, jakby wypędzonym tłumami złych duchów, migających czarnymi błyskawicami. Jak nietoperze.

Krew, waląca młotem w skronie; wyczerpane, wilgotne ciało i upiorna świadomość powoli zbliżającego się końca.

Świadomość żywej, myślącej istoty, która ze wszystkich stron czuje śmierć i nie widzi, jak uciec przed nią.

Uczucie bezsilności było chyba najstraszniejsze. Nie dla kobiet — dla niego, dla dona Tomaso. On i beznadziejność.

On i beznadziejność.

I to musiało zaskoczyć go teraz, gdy miał stoczyć walną bitwę, która rozstrzygnie o wszystkim, od której wyniku zależy, czy na darmo przeżył sześćdziesiąt siedem lat, czy wszystko co powiedział, pomyślał lub zrobił, bez śladu utoneło w nicości..

A jeśli Francesco był naprawdę niewinny?... Być może zwykły przypadek sprawił, że Ormella nie wyjechał w porę i wobec tego teraz musi wytrzymać z nimi do końca.

Albo to było zrzędzenie losu.

Czy jeszcze trzeba dochodzić prawdy?

Myśleć nie można. Gorąco doprowadzić do obłędu, roztopia móżg.

Sprawa abisyńska w Lidze

Dziś Rada Ligi Narodów rozpoczyna obrady nad konfliktem abisyńskim

Na szachownicy europejskiej przed sesją Rady zasłyszły nowe ważne posunięcia. Najwyraźniej inicjatywa po-zostaje w ręku dyktatora Włoch. Mussolini nazywa Włochów „narodem w marszu” i osiągnął jedno: świat rozumie, że Włochy się już nie cofną przed przekroczeniem granic Abisynji.

W Bolzano zebrał się ministrów w mundurach faszystowskich przybywając prosić z frontu wielkich manewrów dla powzięcia doniosłych decyzji, a Mussolini nie ośmieszał się fotografować się przy austriackim słupie granicznym. Na fotografii po drugiej stronie stoją żandarmi austriaccy. Fotografia symbolizuje straż włoską nad zagadnieniem noddunaj-skiem.

Komunikat rady ministrów włoskich z Bolzano zawiera ostrzeżenie dla Ligi Narodów. Mussolini powiada, że Włochy przygotowane są do odparcia sankcji z bronią w ręku. Ale może jeszcze większe wrażenie zrobiły na świecie zarządzenia finansowe, zawarte w tym komunikacie. Są one niczem innym, jak rozkazem oddania do dyspozycji państwa osobistego majątku obywateli. Dotyczy to głównie sum posiadanych zagranicą, jak również zagranicznych papierów wartościowych i wszelkich nadwyżek w dochodach przedsiębiorstw ponad 6 proc. rocznie. Obywatele włoscy muszą wymienić w ten sposób określony majątek na obligacje skarbu włoskiego.

Te zarządzenia nadzwyczaj charakteryzują dla podkreślenia antykapitalistycznej polityki faszystów, świadczą dobitnie, jak nieodwołalne są już dziś przygotowania wojenne Włoch. Toteż „Times” rozumiejąc groźbę, stwierdza, że „narod włoski znajduje się w stanie podniecenia i że p. Mussolini, który sam jest obecnie w takimże stanie, może poprowadzić Włochów do każdego awantur-niczego przedsięwzięcia (extravagan-ce)“.

Nie uda się Lidze Narodów utrzymać Włoch na ławie oskarżonych. Wy-stąpienie Włoch będzie aktem oskarżenia przeciw Abisynji, a prawdopodobnie i przeciw Lidze Narodów. Zbrojny podbój Abisynji, albo mandat kolonialny w Abisynji dla Włoch za zgodą świata, to będzie dylemat, który stanie przed Radą Ligi.

Wielka Brytania nie potrafi już planów włoskich zaszachować. Opinia publiczna w Anglii jest w sprawie sankcji wyraźnie rozdwojona i rozumie dobrze, że Francja nie na to weszła na drogę przyjaźni z Włochami, by przeszkodzić ich słusznym dążeniom do ekspansji kolonialnej.

Już dziś wiemy, co Francja i Anglia proponowały Mussoliniemu. Ogłosił to redaktor dyplomatyczny „Daily Telegraph”. Zapropionowane warunki równają się w gruncie rzeczy pozbawieniu Abisynji niepodległości i oddaniu jej pod wspólną kuratelę trzech państw. Propozycja ta osłabia bardzo moralną postawę Li-

gi Narodów. Gdy się przełknęło zbrojenia niemieckie i wszystkie pogwałcenia przez Niemców traktatu wersalskiego, gdy się nieostosoowało sankcji przeciw Japonii i dano się wolną rękę w zatargu mandżurskim i chińskim, trudno podpałać świat w sprawie, która się sprowadza dziś do sporu, kto ma ciągnąć korzyści z pozbawienia niepodległości Abisynji. Bo samo pozbawienie niepodległości tego kraju w propozycjach angielsko-francuskich zdaje się być przesądzone.

Na szachownicy polityki światowej

Trzy republiki francuskie

65-a rocznica trzeciej Republiki francuskiej

W dniu 4 września 1870 roku, po klęsce pod Sedanem i wzięciu do niewoli Napoleona III, ogłoszono detronizację Bonapartów i ustanowiono rządy republikańskie. Tak powstała III Republika francuska.

Pierwsza Republika została proklamowana w r. 1792 w wyniku Wielkiej Rewolucji i obalenia rządów Burbonów. Trwała ona do r. 1804, t. j. do utworzenia pierwszego cesarstwa przez Napoleona. W r. 1814, po wygnaniu Napoleona na Elbę, tron francuski zostaje przywrócony Burbonom. Ucieczka Napoleona z Elby w lutym 1815 r. i jego triumfalny wjazd w pociągu do Paryża rozpoczynają okres t. zw. „100 dni”, zakończony klęską pod Waterloo i powtórnym zesłaniem na wygnanie. Monarchja Burbonów trwa do roku 1830. Obala ją Ludwik Filip Orleański, którego skolei detronizuje rewolucja lutowa w 1848 r. Powstaje II Republika, która trwa do r. 1852, t. j. do plebiscytu, który przy-

wrócił Ludwikowi Napoleonowi, bratankowi Napoleona I, godność cesarską.

Pierwszym prezydentem III Republiki był Thiers (1871—1873). Za kadencji jego następcy, marszałka Mac Mahona (1873—1879) uchwalono nową konstytucję, która powierzyła władzę prawodawczą parlamentowi i senatowi, a wykonawczą — prezydentowi republiki i gabinetowi ministrów. Po reakcyjnych rządach Mac Mahona wybrano na prezydenta Grevy'ego, w którym to czasie dokonano szeregu doniosłych reform. M. in. zaprowadzono przymusowe powszechne bezpłatne świeckie nauczanie, wydano prawo o organizacji syndykatów zawodowych, oparto prawo wyborcze do senatu na powszechnym głosowaniu. Za tejże kadencji rozpoczęła się ekspansja kolonialna Francji. Inicjatorem wszystkich reform i zdobyczy kolonialnych był prezes rady ministrów, Jules Ferry.

Za prezydentury Sadi Carnota (1887—1894) nastąpiło porozumienie Francji z Rosją, do którego w r. 1907 dołączyła się Anglia, tworząc „trójporozumienie”. Za tejże kadencji do parlamentu francuskiego został wybrany na posła zamordowany w pierwszych dniach wojny europejskiej przywódca socjalistów francuskich, Jaures, co było wyrazem wzrostu sił obozu socjalistycznego we Francji.

W r. 1905, za prezydentury Laubet'a (1899—1906), baginet Brianda przeprowadził rozdział Kościoła od państwa. Tenże gabinet zapoczątkował system wyborów proporcjonalnych z listy.

W r. 1915, za prezydentury Poincar'e (1913—1920) gabinet Barthou uchwała wprowadzenie trzyletniej służby wojskowej, ale, nim ta uchwała weszła w życie, wybuchła wojna z Niemcami. Lata wojny (1914—1919) były ciężkim okresem dla III Republiki. Na szczęście Francja kończy ją zwycięsko i na mocy Traktatu Wersalskiego, podpisanego 28 czerwca 1919 r., odzyskuje Alzacje i Lotaryngję, te same ziemie, które Zgromadzenie Narodowe, pierwszy rząd III Republiki, zmuszone było ustąpić Niemcom.

Z wydarzeń lat powojennych najważniejszą była tragiczna śmierć prezydenta Francji, Pawła Doumera, który padł od kuli emigranta rosyjskiego, plebiscyt w Saarze na korzyść Niemiec, i aktualna jeszcze sprawa nowego przymierza Francji i Z.S.R.R.

Projekty ustaw dla nowego Sejmu.

Ministerstwa opracowują obecnie projekt nowych ustaw, które przedstawione będą całemu ustawodawczym po ich ukonstytuowaniu się. W Ministerstwie sprawiedliwości trwają prace nad nowelą do ustawy karno-skarbowej, ustawą wekslową i ustawą o szkockich polnych.

Będą one zgłoszone na jesieni nowoobranemu Sejmowi.

Mężczyzna ze szpicrutą

O niemieckim antysemityzmie

Jednym z najważniejszych punktów programu partii narodowo-socjalistycznej jest oczyszczenie Niemiec od żydów i zupełne wyrugowanie ich z niemieckiego życia gospodarczego oraz kulturalnego.

Dzisiejsi przywódcy Trzeciej Rzeszy wprowadzają w życie ten punkt programu z energią i dokładnością, z jaką zawsze zwykli byli wykonywać każdą pracę niemiecką z Rzeszy. Niemcy postępują ściśle według planu, z pełną świadomością celu, dokładnie, pedantycznie. Nie darują żadnemu żydowi, a człowiek, który będąc Niemcem aryjskiego pochodzenia, stara się wpłynąć na złagodzenie akcji, po-dejrzewany jest, że jest zdrajcą sprawy ludu niemieckiego. Za tym, którego poglądy na kwestję żydowską różnią się od poglądów hakenkreuzlerowskich, zamkną się wrota obozu koncentracyjnego, gdzie w grobowej ciszy celi przy czarnej kawie i bobie może dowoli rozmyślać, czy w roku 1935 warto w Niemczech występować w obronie żydów.

Antyżydowski punkt programu partii narodowo-socjalistycznej ma swe źródło w ruchu antysemickim, który już przed wojną zataczał w Niemczech szerokie kregi, co powiedziec można również o niemieckiej Austrii i ziemach niemieckich Czechosłowacji.

Duchowymi przywódcami żydowskiego programu partii hitlerowskiej jest były kaznodzieja ewangelicki Adolf Stöcker z Berlina, niemiecki publicysta Teodor Fritsch i Georg von Schönerer, nieżyjący już poseł byłszy z północno-czeskiej ziem. Wszysko, co obecnie przeprowadza się w Trzeciej Rzeszy miało już przed wojną swe ideowe przygotowanie w czasopiśmie „Hammer”, wydawanym przez Teodora Fritsch'a. Pod tym względem żydzi nie mogą być absolutnie zaskoczeni, ponieważ to, co się dziś w Niemczech dzieje, było już częściowo przygotowane na długo przed wojną. Dla Niemców, narodowo myślących, ostry,

antysemityzm był zawsze punktem honoru uświadomienia narodowego.

REZYSER BOJKOTU ŻYDOWSKIEGO.

Każdy punkt programu hitlerowskiego ma w partii swego bojownika. Za każdą myślą stoi tam silny człowiek, który energicznie, z rozumem, z pełną świadomością celu postępuje krok w krok za punktami programu, wprowadzając je silną ręką w życie państwa. Dla propagandy jest dr. Goebbels, dla budowy floty powietrznej jest Goering, dla sprawiedliwości dr. Frank, dla reformy rolnej Darre, dla czystości rasowej dr. Frick, a dla sprawy żydowskiej jest Juliusz Streicher.

Juliusz Streicher jest pociągającym do żydów, aby oczyścić niemiecki od żydów. Ma pełnić swe posłannictwo stale, bez wytchnienia, a w ciągu lat czterech, wyznaczonych przez Hitlera na przekształcenie ustroju państwowego, ma wybudować niemieckie duchowe i gospodarcze życie w takiej formie, aby nie pozostał w niej ani jeden żyd i aby śladu nawet nie pozostało po wpływach żydowskich. Juliusz Streicher jest starym kolegą partyjnym Hitlera. Kiedy w chwili powstania partii po wojnie, była ona jeszcze zupełnie mała, ograniczając się zaledwie do małego kółka towarzyskiego, już wówczas Streicher siedział przy boku Hitlera. Hitler rozmawiał o różnych zagadnieniach państwowych, Juliusz Streicher marzył tylko o jednym: jak usunąć z Niemiec wszystkich żydów? W ciągu lat szesnastu Juliusz Streicher stał się też specjalistą w „dziedzinie żydowskiej”. Reżyseruje całą akcję, odgrywającą się obecnie w Niemczech, pilnuje żydów w handlu, w skarbowości, w teatrze, w literaturze i w życiu towarzyskim. O każdej drobnostce, dotyczącej żydów, wie od razu Streicher i jego „klikę”. Jego kontrola wnika nawet do łóżka: białda dziewczynka niemieckiej lub niemieckiej płowowłosej kobiecie, która

odważyłaby się przebywać z żydem. Może być pewna, że za parę dni całe Niemcy dowiedzą się, jak upadła dziewczyna „antypanstwowa”, oddając się żydowi. Streicherowski „Stürmer” przynosi co tydzień kilka stron pełnych nazwisk i adresów osób, które ostrzega, aby usunęły się od żydów, w przeciwnym bowiem razie...

Ponieważ „Stürmer” wychodzi w olbrzymim nakładzie, a tajemnice pokoi sypialnych są pikantne, cieszą się wielkim powodzeniem, można sobie łatwo wyobrazić, co przeżywa kobieta niemiecka, znalazłszy swe nazwisko w „Stürmerze”, jako zdradczyni krwi i rasy.

JULIUSZ STREICHER.

Juliusz Streicher, człowiek znienawidzony dziś przez wszystkich żydów na całym świecie, ma lat 48. Jest z zawodu nauczycielem. Jego miastem rodzinnym jest Norymberga, piękna Norymberga, kolebka idei „Śpiewaków norymberskich” Wagnera. Obecnie, po latach, znów zabłysła sławą... Bawiem niech wychodzą promienie akcji antyżydowskiej. Tam jest rada miejska, tam jest naczelnik dla powiatów, otaczających Norymbergę, tam jest przywódca i tam wychodzi „Stürmer”, którego artykuły co tydzień wywołują trwogę 530.000 żydów niemieckich. Streicher pała nienawiścią, kim w nim złowroga energia. Jest człowiekiem kamiennym, jest osobliwie woli. Głos jego to rozkaz, gdzie nogą dotknie ziemi, przestaje rosnąć trawa dla żydów. Ma dużo zajęć. Pełni siłę życiowych i zdrowia, nie zatrzymuje się w pracy ani na chwilę. Wspaniały mówca, porywa wprost tłumy. Ubrany w mundur wojskowy ze szpicrutą w ręku, silny, postawny, lecz... łysy. Wchodząc na trybunę, uderza szpicrutą w stół i krzyczy: Są jeszcze żydzi? Jeśli tak, zróbcie z nich sadio! I zaczyna mówić. Mówi zawsze 2 godzin, a jego łysa głowa w morzu światła wygląda jak wielka ognista kula...

Zgon naczelnego redaktora „WARSZAWSKIEGO DZIENNIKA NARODOWEGO”.

Dnia 2 września zmarł w Warszawie sp. Stefan Olszewski, naczelny redaktor „Warszawskiego Dziennika Narodowego” i b. naczelny redaktor „Gazety Warszawskiej”.

Sp. Stefan Olszewski zmarł w sile wieku, licząc zaledwie 45 lat. Pracą dziennikarską Zmarły zajmował się jeszcze przed wojną. Podczas wojny był współredaktorem „Gazety Porannej”.

Gdy powstało państwo polskie, Stefan Olszewski został powołany na sekretarza poselstwa polskiego w Sofji i spędził kilka lat na tej placówce dyplomatycznej. Powrócił jednak do pracy dziennikarskiej i w r. 1925 po ustąpieniu Zygmunta Wasilewskiego z redakcji „Gazety Warszawskiej”, objął naczelną redakcję tego dziennika.

Żegnaj Jego pamięci!

Rozpoczął się nowy rok szkolny...

74 tys. dzieci w szkołach powsz.

Wczoraj rozpoczął się nabożeństwem w kościołach nowy rok szkolny. Działka szkolna pośpieszyła na te uroczystości w pochodach ze sztandarami. Wczoraj też powiedziano jej, w jakie się ma zaopatrzyć podręczniki, a dziś zasiadzie na ławach szkolnych i zabierze się do normalnej pracy. Szczęść jej, Boże!

Według zebranych przez nas informacji w osnowieckim obwodzie szkolnym, obejmującym powiaty: Będziński i Zawierciański, liczba dzieci szkół powszechnych wynosi 74 tys. Mieszą się one w 168 szkołach, gdzie uczyć będzie 1190 nauczycieli, w tem 1105 nauczycieli etatowych. Na jeden etat nauczycielski wypada 68 dzieci, co jest bardzo poważnym obciążeniem.

W roku bieżącym przybędzie w naszym obwodzie kilka nowych budynków szkolnych. W Sosnowcu przybywa nowy gmach na Modrzejowie dla szkoły nr. 11. Ponadto w budowie są następujące budynki szkolne: w Ożarówicach, Strzemieszycach, Siemoni, Łazach, Rokicie Słacheckim; na ukończeniu: w Rogoźniku, Żarkach. W Niegowej budynek jest powiększany. W budynkach tych przybędą 22 sale. Obecnie więc szkoły będą posiadały 856 sal, w tem 427 sal w budynkach samorządowych, reszta w lokalach wynajętych.

Tak więc, jeżeli chodzi o pomieszczenia dla szkół, to warunki pracy zarówno nauczycieli jak i uczniów ulegają stałej poprawie.

U progu nowego roku szkolnego wyłania się stare jak szkoła zagadnienie „przepracowania młodzieży”. Czy jednak istotnie młodzież jest przepracowana? Nie zamierzamy bynajmniej stwierdzić, że, jeżeli chodzi o pracę domową młodzieży, wszystko jest idealnie, lecz czy często nie mamy raczej do czynienia z brakiem organizacji tej pracy aniżeli z jej nadmiarem?

Właściwie, gdyby tak dokładnie zsumować liczbę godzin, które zajmuje dziecku szkoła — można by się przekonać, że wynoszą one więcej od dnia pracy urzędnika. Wystarczy przecież dodać 5—6 godzin w szkole do czasu odrabiania zajęć w domu, oraz wszelkiego rodzaju prac dodatkowych, ażeby otrzymać cyfrę 9, 10 a czasem nawet 11 godzin.

Ogół, przytaczający poważne argumenty, obciąża teraz przy twierdzeniu, że dzieci są przepracowane pracą. Istotnie, nie jest to mało na kilkunastoletnie barki młodzieży. Lecz gdzie tkwi zło?

Program godzinowy w szkole, w ciągu ostatnich paru lat uległ poważnym redukcjom — kuroczyć go dalej niesposób, bez uszczerbku dla całości kształtu nauki. Projekty zniesienia t. zw. pracy domowej — zostały zaniechane. Za trudno było wyłofać programowi bez dodatkowej pracy ucznia w domu. Lecz jednocześnie przekonano się, że ta praca, którą się ponad miarę obciąża młodzież, poza lekcjami w szkole, winna ulec organizacji od samych podstaw. Nie jest ona bowiem dotychczas ujęta w ramy racjonalnego podziału.

Ogromna większość dzieci bez wskazówek zgóry, nie umie sobie ustalić rozkładu zajęć. Pracuje chaotycznie, przetrzucając się z przedmiotami. W wyniku czego staje się zmęczona i nie osiąga dobrych rezultatów. Dobrze jest jeszcze takim dzieciom, którym ktoś z rodziców nadaje kierunek, nastawia na odpowiedź. Cóż mają jednak począć wszystkie dzieci pozostałe? Jedyne ratunku mogą tylko oczekiwać od szkoły. Szkoła bowiem jest tym wyjątkowym czynnikiem, który rozporządza wszelkiego rodzaju „mądrościami”, zwanymi w życiu gospodarzem racjonalizacją pracy.

Istnieje już cprawda nauczyciele, którzy starają się na własną rękę indywidualnie pomagać dzieciom w ułożeniu dnia pracy poza szkołą. Owe szczególne przykłady dają dośko-

nałe rezultaty, lecz nikną w ogromie marnowanych wysiłków dziecięcych.

Teraz, kiedy program i reforma szkolna dąży przedewszystkiem do oparcia nauki na samodzielnej i twórczej pracy ucznia — należałoby pomyśleć jaknajrychlej o zorganizowaniu tej „samodzielnej twórczości”, rozbudzeniu inicjatywy i pomocy w jej realizowaniu. Wiele przecież było

prób i doświadczeń i to właśnie na terenie szkoły, które wskazują, jak mało trzeba, aby wysiłki uczniów przyniosły bogaty plon.

Racjonalizacja pracy domowej ucznia oczekuje na rychłe rozwiązanie. Oprócz bowiem dodatnich wyników dla samej szkoły, również usunęłaby ona przemęczenie uczniów nauką w szkole i w domu.

O dobre mleko

Projekt ustawy o prawie mleczarskiem

Produkcja mleka w Polsce sięga mar- tości 900 milj. zł. Z ilości tej 25 proc. idzie na sprzedaż — do miast lub na eksport zagranicę (głównie pod postacią masła). Wartość sprzedawanego mleka wynosi około 225 milj. zł. rocz- nie.

Mleko stanowi więc niemałą pozycję w budżecie naszego rolnictwa. Jeżeli zaś zwrócimy uwagę, że 82 proc. hodowlanego u nas bydła znajduje się w posiadaniu drobnej własności, to jest rzeczą oczywistą, że sprawa cała dotyczy najszerszych warstw naszej ludności, mianowicie włościanstwa.

Tymczasem sprawa ta u nas znajduje się w stanie formalnego chaosu. Pod względem organizacji mleczarni nasze dzieła się na trzy kategorie: mleczarnie spółdzielcze zrzeszone i mleczarnie prywatne.

Pod względem urządzeń technicznych, zachowania higieny i poprawnego stosunku do dostawcy poważną część niezrzeszonych i prywatnych mleczarni pozostawia dużo do życzenia. Na rynek wypuszczany jest towar bardzo niskiego gatunku i ten

produkt, często nawet fałszowany pojawia się na naszych rynkach, mypi- rając towar dobry, który z gorszym, ze względu na cenę, współzawodniczyć nie jest w stanie.

Projekt ustawy o prawie mleczars- kiej ma na celu uporządkowanie tej dziedziny. Dotyczy on mleczarni, zle- roni mleka, śmietaneczarni, masłarni, se- roni, brzydnarni oraz przetwórni masła i serów. Na otwarcie przedsię- biorstwa należy uzyskać koncesję, przyczem zarówno założenie, jak zmia- na właściciela przedsiębiorstwa uzale- żni na jest od zgody odnoszącej izby rolniczej.

Nie ulega wątpliwości, że projekt wywoła sprzeciw ze strony niektórych zakładów, zwłaszcza nie podlegają- cych dotąd żadnej kontroli. Ale właś- nie o to chodzi, aby zakładów takich nie było. Zarówno zdrowie konsumen- ta, jak interes szerokich warstw droh- nych rolników wymaga, aby towar na rynku sprzedawany był ro dobrym gatunku i aby producent otrzymał zań godziwą cenę.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

4	Dziś Rozalji
Sroda	Jutro Wawrzyńca
	Wschód słońca 5 m. 1.
	Zachód „ 18 m. 23.

Unieruchomienie ZĄBKOWICKIEJ FABRYKI SZKŁA

Jak w swoim czasie donosiliśmy, Ząb- kowska fabryka szkła w Ząbkowicach zapowiedziała obniżkę płac robotniczych. Gdy robotnicy nie zgodził się na tę pro- pozycję, wszystkim wymówiono pracę.

Robotnicy zwrócili się wówczas o in- terwencję do inspektora pracy, w zwią- zku z czym miała odbyć się w Inspekto- racie konferencja. Konferencja ta nie od- była się i została wyznaczona na dzień 6 b.m.

Tymczasem dyrekcja unieruchomiła onegdaj fabrykę, motywując to brakiem zamówień, wskutek czego około 200 ro- botników pozostało bez pracy.

Na piątkowej konferencji sprawa ta zostanie prawdopodobnie wyjaśniona i fabryka, dającą utrzymanie kilkun- osobom, zostanie spowodowana do uruchomienia.

× ZAŁOBA. Wczoraj w dniu pogrzebu królowej belgijskiej Astrid na domach w Zagłębiu wywieszono były flagi prze- pasane kirem na znak żałoby. W ten spo- sób społeczeństwo nasze okazało współ- czucie dla bohaterstwa narodu belgijs- kiego.

50 proc. zniżki kolejowe DO WARSZAWY PRZEZ 20 DNI

W związku z wystawą drogową, która odbędzie się w Warszawie na terenie Politechniki w czasie od 7 do 22 września b.r., Ministerstwo komunikacji powierzy- ło Lidze popierania turystyki organiza- cję grupowych przejazdów ze wszystkich dzielnic Polski. Zorganizowane grupy od 15 osób korzystają z 50% zniżki zarów- no na przejazd do Warszawy jak i w drodze powrotnej do miejsca zamieszka- nia. Zaświadczenia upoważniające do zniżkowych przejazdów grup ważne na dwa dni przed otwarciem wystawy, tj. od dnia 5 do 24 września b.r., wydają bezpłatnie delegatowi Ligi popierania turystyki przy dyrekcjach okr. K. P., za- rządy okręgów i oddziałów Ligi drogo- wej oraz wszystkie placówki BBP „Or- bis” i Wagons Lite-Cook.

Grupy zorganizowane w miejscowo- ściach, gdzie nie istnieją żadne z wyżej podanych instytucji, mogą zwracać się pisemnie do najbliższych — wyżej wy- szczególnionych — placówek o wydawa- nie bezpłatnych zaświadczeń, uprawnia- jących do ulgowych przejazdów.

—XX—

× NA CO WOLNO POŁOWAĆ WE WRZESNIU. Na zasadzie przepisów lo- wieckich, obowiązujących na terenie ca- lego kraju (oprócz województwa Śląskie- go), we wrześniu wolno polować na na- stępującą zwierzynę i ptactwo, podlega- jące czasom ochronnym: Jelenie-byki, danielce-rogaćce, sarny-kozły, dziki, bor- suk, cietrzewie-koguty, cietrzewie-kury, w województwach Wileńskim, Nowo- grodzkim, Białostockim, Poleskim i Wołyńskim (do 14 września), jarząbki- pardwy, kurapatwy, przepiórki, słonki, bataljony, dzikie kaczkory, dzikie kaczk- — samice i młode oraz inne ptactwo wodne i błotne, dzikie łabędzie, dzikie gęsi, dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty, ptaki krukowate i drapieżne.

Z UŚMIECHEM

Do szkoły...

Pójdiesz, mój chłopcze, z książkami w torniेत्रze
Do gmachu, co się twą szkołą nazywa.
Radością oczy rozbiłysz najczystsze:
Pierwsza godzina w szkole jest ezobęśliwa
A potem... takie to już ludzkie życie...
Ze sprawowaniem bywa rozmaicie.

Lecz lza w twym wieku dość przedko obycha
Uśmiech jest częstszy niż ohmura na czole;
Nad dwójką czasem westchniesz sobie zicha
I znów utoniesz w swym szkolnym mozole.
Słodonym matki najczulszym całusem,
Żeby choć trójkę, neohajby z młotem

I będziesz, chłopcze, z lekcjami miał kłopot
Będiesz kul słówka, z algebrą się parat.
Oraz w atlasie trwał nad Europą.
Będiesz postępy złe ukryć się starał.
Będiesz młodości saul śliczną legendę.
A ja, mój Boże, a ja już nie będę.

Ko-Stek.

Tani i pięknie położony ZAKŁAD LECZNICZY W NAŁĘCZOWIE

Jedyna w Polsce woda naprawdę
hypotoniczna.

Ryczałt 3 tygodniowe od 220 zł.

pobyt, utrzymanie, kuracja, lekarz
W Parku orkiestra Dzierżan-
skiego. — Rozrywki. 4243

Ile kosztowało

„ŚWIĘTO GÓR”.

W związku z notatką w numerze K. Z. z dnia 22 ub. m. p.t. „Kosztowne „Święto Gór”, otrzymaliśmy następu- jące wyjaśnienie:

1) „Święto Gór” w Zakopanem nie organizował Zarząd miasta i uzdrowi- ska, lecz główny Komitet tegoż w War- szawie, oparty na terenie Zakopanego o miejscowy zakopiański komitet. Główny Komitet finansował również całą uroczystość i, jak nam wiadomo, nie tylko, że nie dopłacił do uroczysto- ści, ale wszystkie wydatki pokrył z zy- skiem, który wynosi podobno prze- szło 20.000 zł.

2) Zarząd miasta i uzdrowiska w związku ze „Świątem Gór” nie zacią- gał żadnych długów, a udział jego w kosztach ograniczył się jedynie do drobnej subwencji i świadczeń takich jak dostarczenie światła do iluminacji itp., co w sumie wyraża się kwotą za- ledwie paru tysięcy złotych.

Nieprawdą również jest, jakoby „Święto Gór” i rzekomo przez Zarząd miasta poniesione wydatki wywoła- ły zaniepokojenie wśród stałych mieszkańców Zakopanego, a przeciwnie wszyscy tu żałują, że „Święto Gór” już minęło i zaniepokojeni dowiadują się, że przyszłe „Święto Gór” ma się odbyć gdzieindziej, a nie w Zakopanem.

Zarząd Uzdrowiska
(podpis nieczytelny)

Siekierą w głowę KRWAWIE ZAJŚCIE W NIWCE

W ub. poniedziałek Niwka była tere- nem krwawego zajścia.

Niejaką Tadeusz Marchewka z Niwki podczas sprzeczki z Franciszkiem Bor- kiem z Klimontowa uderzył go dwukrot- nie siekierą w głowę.

Gdy ciężko ranny runął na ziemię Marchewka rzucił się do ucieczki. Zatrzy- mano go jednak i przekazano do dyspo- zycji władz sądowych.

Borka przewieziono w stanie groźnym do szpitala.

Podczas zabawy CHŁOPIEC POSTRADAŁ PAŁEC

Kilkuletni chłopiec Stanisław Niara, zamieszkały w Bobrowicach zabawiał się onegdaj z jednym ze swych rówie- śników na podwórzu.

W pewnej chwili chłopcy wyciągnę- li z szopy siekierę i zaczęli rąbać drzewo. Niara kład na pień patyki, kolega zaś jego uderzał siekierą i przecinał je. Po kilku uderzeniach siekiery, Niara głośno krzyknął z bólu, bowiem siekiera spadła mu na palec, którego nie zdążył w porę cofnąć i odciepał go.

Chłopca przewieziono na kursie do szpitala.

Kopalnia „Dorota” będzie uruchomiona po przerwaniu strajku przez robotników

Jak donieśliśmy wczoraj, na kopalni „Dorota” wybuchł onegdaj strajk, przyczem cała załoga pozostała w obrębie kopalni. Wczoraj robotnicy strajkowali w dalszym ciągu, nie opuszczając kopalni.

Strajkowali wczoraj również na znak protestu robotnicy kopalni „Jakób”. Był to strajk jednorodny i dzisiaj wczasy przystępują do normalnej pracy.

Wczoraj w związku z wytworzoną sytuacją na kopalni „Dorota” odbyła się w starostwie konferencja, w której wzięli udział: starosta Boxa, naczelnik wydziału w Ministerstwie przemysłu i handlu inż. Korsak, dr. Bruner, naczelnik wydziału Min. opieki społecznej, inspektor pracy inż. Wesolowski, przedstawiciele dyrekcji Warszawskiego Towarzystwa zarządu kopalni „Dorota” oraz delegaci robotników.

O przebiegu i wynikach konferencji wydano następujący komunikat:

„Na konferencji ustalono, że w kwe-

PROGRAM RADJOWY

EDWIN FISCHER I ALFRED CORTOT.

Dwóch światowej sławy pianistów usłyszymy w audycji z płyt, dnia 5 b.m. o godz. 16.15: Niemca Edwina Fischera, który wykona „Wandererfantasie” Schuberta op. 15, oraz Francuza Alfreda Cortota interpretującego Brehmsa: Kolęsanę op. 49, Nr. 4. Zestawienie tych dwóch skrajnie przeciwnych indywidualności artystycznych, subtelnego Cortota i żywiołowego Fischera będzie ze wszechmiar interesujące dla każdego melomana.

STANISŁAW KORWIN - PIOTROWSKA PRZED MIKROFONEM.

W ramach audycji „Nasze pieśni”, które w sezonie zimowym w pełni zostaną podtrzymane, usłyszymy dnia 5 b.m. o godz. 21.35 śpiewaczkę Stanisławę Korwin-Piotrowską. „Nasze pieśni” obejmą w sezonie zimowym, podobnie jak to było w sezonie letnim, pieśni wyłącznie kompozytorów polskich, przyczem uwzględniona zostanie specjalnie twórczość Moniuszki.

STEFAN SAS I PIESNIARKI „IRMAV”.

Szczególne miłą będzie audycja dnia 5 b.m. o godz. 22 pełna ozonu i lekkiej beztętności wesołości. Wystąpią bowiem w niej przemile piosenkarki „Irmav”, Stefan Sas oraz Orkiestra Mała P. R. pod dyr. Zdzisława Górnyskiego.

DEZYDERJUSZ DANCZOWSKI PRZED MIKROFONEM.

Recital wiolonczelowy prof. Dezyderjusza Danczowskiego transmitowany ze Lwowa na wszystkie stacje Polskiego Radia w czwartek 5 b.m. przypomni sferom muzycznym i szeroko, a nie tylko muzykalnym osobom tego ze wszechmiar wybitnego muzyka i wiolonczelisty, jako wykonawcę całego szeregu utworów słowackich. Wśród nielicznych dziś przedstawicieli tego „fachu” zajmie go prof. Danczowski, niezaprzeczalnie dominujący stanowisko dla swych pierwszorzędnych zalet zarówno jako solista, jak też zupełnie niezwykłej miary kameleista o ustalonym rozgłosie.

ŚRODA 4 WRZESNIA 1935 R.

4.30 Audycja poranna. 7.35 Parę informacji. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu, hejnal. 12.15 „Odpłanianie odzieży” — poradnika dla kobiet wygl. M. Nowakówna. 12.30 Koncert zespołu Tad. Serebryńskiego. 12.50 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 13.15 Przegląd giełdowy. 13.17 Chwilka społeczna. 13.25 Wiadomości o ekspozycji polskiej. 13.30 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod. dyr. Z. Górnyskiego i Olga Kamińska (piosenki). 16.00 „Zagadki muzyczne” — audycja dla dzieci starszych. 16.20 D. c. muzyki tanecznej i piosenki — Olga Kamińska. 16.45 Pogawędka o muzyce. 17.00 „Rzeka z piaski” — reportaż Heleny Boguszewskiej i Jerzego Kornańskiego. 17.15 „W muzycznym domu” — audycja muz. w opr. Tadeusza Sygietyńskiego. 17.50 „Świat się śmieje” — przegląd humoru. 19.00 Koncert kameralny z Krakowa. W programie: Kwintet Boccheriniego na dwójce skrzypiec, altówkę i 2 wiolonczel. 19.20 Muzyka z płyt. 19.30 Pogadanka z cyklu „Orodnik śląski” wygl. Władysław Włosik. 19.45 Muzyka lekka (płyty). 19.00 „Regionalizm a program narodowy” — odczyt — wygl. red. Stanisław Kaszulek. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 „Z kabiny pilota” — reportaż z cyklu „Samoloty i ludzie” inż. Rzewnicki. 20.00 Piosenki w wykonaniu Janusza Popławskiego. Przy fortipianie prof. L. Ursteina — przepłatanie muzyką z dyt. 20.35 Obrazki z Polski współczesnej. 21.00 Audycja Chopinowska. 21.35 Kwadrans poezji — Zapomniany poeta Zahradnik. 21.50 „Co to jest rak” — pogadanka wygl. dr. Józef Łaskowski (z cyklu „Zdobyczo medycyny”). 22.00 Koncert muzyki klasycznej w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Olgiedra Strazwińskiego z udziałem Jana Rakowskiego. 23.05 Orkiestra zagraniczna grają do końca koncertu.

stji dalszej eksploatacji kopalni i zatrudnieniu robotników niema przeszkód, o ile robotnicy w zrozumieniu ich własnego interesu zaprzestaną strajku.

Robotnicy w sposób niewłaściwy zostali poinformowani o istotnym stanie kopalni. Sprawa zatargu zostanie natychmiast załatwiona po opuszczeniu kopalni przez robotników”.

Przedwyborcza agitacja komunistów Aresztowanie trzech komunistów i młodocianej kolporterki odezów.

Komuniści zagłębiowscy, w związku z zbliżającymi się wyborami, próbowali rozwinąć szeroko zakrojoną agitację, zmierzającą do wywołania strajku, w pierwszym rzędzie na kopalniach.

Przymusowe lądowanie samolotu na polach strzemieszyckich

W ub. poniedziałek przed wieczorem krążył nad Zagłębiem Dąbrowskim samolot Aeroklubu śląskiego, pilotowany przez Alfreda Kasprzowskiego. W samolocie oprócz pilota znajdował się obserwator Fryderyk Stachura.

Około godz. 7.30, gdy samolot szedł nad Strzemieszycami nastąpił defekt w motorze, co zmusiło lotników do natychmiastowego lądowania,

bowiem groziła im katastrofa.

Lądowanie nastąpiło na polach strzemieszyckich, przyczem wskutek nierównego terenu podczas lądowania zostało uszkodzone podwozie oraz, złamane śmigło.

Lotnicy wyszli bez szwanku.

Wczoraj samolot rozebrano i przewieziono do Katowic, celem naprawy uszkodzeń.

Grochovina przed sądem za podpalenie sklepu

Na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu znajdzie się dzisiaj głosna swojego czasu sprawa kupca sosnowieckiego, Mordki Grochoviny (Mordziejowska 29), oskarżonego o podpalenie sklepu.

Grochovina — jak wiadomo — mając duży sklep z manufakturą, ubezpieczył go w Tow. „Pias” na dużą sumę. Nieuczciwy kupiec, chcąc uzyskać od Tow. „Pias” premię asekuracyjną, podpalił sklep, licząc na to, że ujdzie mu to bezkarnie. Przeliczył się jednak grubo, gdyż, pomimo późnej nocy, ogień w porę spostrzeżono i zaalarmowano straż ogniową, która szybko go ugasila.

Ponieważ sprawa jawiła się władzom śledczym podejrzaną, przeprowadzono na miejscu pożaru drobniagową rewizję, w czasie której znaleziono w sklepie materiał łatwopalny. Dzięki temu odkryciu Grochovina aresztowano i osadzono w więzieniu bieżnińskim, gdzie przesiedział kilka miesięcy. Obecnie Grochovina przebywa na wolności za kaucją, gdyż w międzyczasie zapadł on w więzieniu na zdrowie.

Rozprawa, na którą powołano kilkunastu świadków wzbudziła w sferach sferach kupieckich zrozumiałe zainteresowanie.

Ciekawe tylko, jak się będzie broń Grochovina?

O krok od śmierci Prąd opalił głowę pastuszkowi

W ub. poniedziałek miał miejsce krew w żyłach mroźny wypadek pod Bolesławiem, który jednak skończył się bez ofiar.

Na słup żelazny, służący do przewodów elektrycznych z elektrowni Jaworzno do Klucza, wdrapał się pasący krowy pod Bolesławem — 14-letni Jan Barwicki i dotknął przewodów czapkę. Czapka momentalnie zapaliła się chłopcu na głowie i opaliła dotkli-

wie skórę. Barwicki stracił przytomność i zawisnął na słupie.

Zaalarmowano niezwłocznie elektrownię w Jaworznie, która dopłynęła prądu wstrzymała, dzięki czemu można było zdjąć chłopca.

Pierwszej pomocy chłopcu udzielił dr. Czachurski z Bolesławia. Oprócz spalania włosów na głowie, chłopiec ma poparzoną głowę i dłoń obu rąk.

Dwa napady bandyckie w Sosnowcu Bandy ci ujęci i osadzeni w więzieniu

Onegdaj wieczorem dokonano w Sosnowcu dwóch zuchwałych napadów bandyckich.

Zawiadomiona o napadach policja zażądała natychmiast obławę i wszczęła energiczne dochodzenie, które doprowadziło wkrótce do wykrycia sprawców obu napadów i aresztowania ich.

Ofiarą jednego napadu padli mieszkańcy Sosnowca Józef Pastuszka (Okrzei 24) i Stanisław Bajtała (Robotnicza 26). Około godziny 22, gdy wracali oni do domu, zostali napadnięci na kamionce na Konstancynie, przez trzech osobników, którzy powalili ich niespodziewanie na ziemię. Dwaj bandyci przytrzymywali leżących na ziemi, trzeci zaś rewidował ich kieszenie. Bandy ci zabrawali Pa-

stuszcze portfel, w którym znajdowało się 500 zł. gotówką oraz dokumenty, zbiegli w kierunku Zagórza.

Napadnięci, po ucieczce bandytów, udali się do II komisariatu policji zawiadamiając o napadzie.

W godzinę później policja zawiadomiona została o drugim napadzie bandyckim.

Mianowicie na przechodzącą ulicą Klimontowską około godz. 23 Antoniego Chwastka, zamieszkałego w Sosnowcu przy ulicy Cmentarnej, napadło dwóch osobników, którzy go dotkliwie pobili, a następnie, zabrawszy z torczy 20 zł. 40 gr., zbiegli w niewiadomym kierunku.

Pobity i obrabowany Chwastek z trudem doszedł do II komisariatu, gdzie opowiedział o dokonanych na

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych

P. T. Prenumeratorów

o regularne wpłacenie prenumeraty za Wrzesień 1935 r.

1450 Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

Zrazu zamierzano agitację przeprowadzić przy pomocy masówek, akcja ta jednak została w zarodku stłumiona przez policję. Przylapani na gorącym uczynku urządzania masówek żydzi-komuniści Sezyory Kiwa, Nchemja Majer i Machulajb Werner zostali w ostatnich dniach ujęci w Dąbrowie.

Widząc, że w ten sposób akcja ich się nie powiedzie, komuniści rozpoczęli agitację strajkową utartym sposobem, to znaczy przy pomocy odezów. Do tego celu użyli nawet m. in. młodzieńkiej żydóweczki, Rajzli Młynarskiej. Miała ona dostarczyć „bibudy”, jednak zdradziła się przed policjantem na skwerku w Sosnowcu. Zatrzymana oddała ukryte przy sobie odezwy komunistyczne, krytykujące zarządzanie władz w sprawie kas brackich. Równocześnie odezwy te nawołują do strajku przed wyborami.

Choćby nawet część odezów komunistycznych dostała się do rąk robotników, to niewątpliwie nie pójdą oni na lep żydowsko-komunistycznych agitatorów.

Jesienne zniżki kolejowe PRZY POWROCIE Z UZDROWISK

Z dniem 1 b.m. wznowione zostały indywidualne zniżki kolejowe dla osób powracających z uzdrowisk krajowych i letnisk nadmorskich. Wobec tego, że zniżki przyznawane są po 10-dniowym pobycie w uzdrowisku, będą one stosowane praktycznie począwszy od 11 b.m. Zniżki udzielane będą przy wyjazdach z uzdrowisk do dnia 31 października r.b. przy wyjazdach zaś z letnisk nadmorskich do 15 października r. b. Zniżka, przyznawana we wszystkich klasach po ciągów osobowych i pocipieszych, wynosi 33% obowiązującej obecnie taryfy.

Ułgi taryfowe przyznawane są przy powrocie z następujących uzdrowisk i letnisk nadmorskich: Busko, Bystra, Ciechocinek, Delatyn, Drusieniki, Goczałkowice, Horyniec, Hrehonów, Inowrocław, Iwonice, Jaremcze, Jastrzębie Zdrój, Jaworze, Kościelisko n-D., Kosów, Krywnica, Krzeszowice, Kutyrów, Ojców, Pivniczna, Rahka, Rymanów, Smukała, Solec, Szczawnica, Świątówce, Szkoło, Truskawice, Ustron, Wilkowice, Wisła, Wroclaw, Zakopane, Zaleszczyki, Żegiestów-Zdrój, Gdynia, Orłowo Morskie, Zagórze, Reda, Puck, Swarzewo, Wielkowieś, Wielkowieś-Hallerowo, Chałupy, Kuźnica, Jastarnia, Bór, Jurata, Hel, Karwia, Karwińskie Błota, Jastrzębia Góra.

niego napadzie.

Następnego dnia sprawcy obu napadów zostali ujęci i doprowadzeni do Wydziału śledczego w Sosnowcu.

Pierwszego napadu na Pastuszkę i Bajtała dokonali mieszkańcy Sosnowca: Mieczysław Szkutnik (Robotnicza 10), jego brat Wacław Szkutnik (Bajtała 2) oraz Stanisław Kwapien (Klimontowska 33).

Chwastek został napadnięty i pobity przez dwóch braci Stefana i Zygmunta Jasińskich z Sosnowca.

Aresztowani podczas przesłuchiwa-

nia ich przyznali się do dokonania napadów.

Z polecenia władz sądowych wszyscy aresztowani zostali osadzeni w więzieniu.

Od Spały przez Ingöre do nowej, mocnej pracy...

Stoimy na progu nowego, harcerskiego roku, chcemy się podzielić z Czytelnikami wiadomościami o ostatnich „lotach” Chorągwi, o jej przyszłych zamierzeniach — krótko nam da lepszé dane jak nie pierwszy Zaglebia harcerz i komendant.

W szczerzej, serdecznej atmosferze jakże przedko rodzą się pytania i odpowiedzi. Jest i czas — i nawet nie przeszkadza temu zmęczenie po kilku dziesiątkach klm. przebytych kajakami. W pierwszym rzędzie interesują nas wrażenia po spalskiej.

— Jubileuszowy Złot udał się w 100 proc. — mówi komendant chor. — Zgromadził młodzież z całej Polski, Polonję zagraniczną oraz gości obokrajowców. Złot dał możność przeglądu sprawności poszczególnych środowisk i urządzenia nowych zdobyczy w dziedzinie życia harc. — dał możność wymiany uczuć między harcerską bracią.

— Co według druha najwięcej interesowało harcerzy?

— Harcel... Harce, — wprowadzona po raz pierwszy ta dziedziną, dała możność uczestnikom „przeżycia” całego Złotu, a nie tylko brania udziału w charakterze biernego widza.

— Czy oprócz tych cech miał Złot inne strony dające satysfakcję organizatorom?

— Naturalnie! W pierwszym rzędzie to stwierdzenie siły Związku, która się każe szanować i wierzyć.

— A jaka była sprawność drużyn naszej Chorągwi i czem się ona wyróżniała?

— Za najlepszą drużyną na Zlocie uważam 36 z *Wojskomic Komornych*, z kom. drhem G. Szpajdlem.

Wszystkie jednak drużyny nasze miały ciekawe i godne zaznaczenia pomysły. I tak: drużyna ze *Strzemięszki* zbudowała dobrze pomyślaną bramę, w kształcie szczytów górniczych *Zawiercie* ze swymi oryginalnymi *domkami z dyktu* i fibrowym pokryciem. I z *Dąbromy* z drukarnią, potem *Olkuś*, *Sosnowiec*, *Częstochowa* czy *20 z Dąbromy* — każde środowisko, każda drużyna miały coś do powiedzenia. Wyróżnialiśmy się *regionalizmem*, który się przejawiał w motywach górniczych — symbolu Zagl. pracy: *miłocie* i *oskardzie*.

Drugą dodatnią stroną obozu Chorągwi była *czystość*.

— O ile wiem to opłaty złotowe były b. wysokie, skąd zatem Komenda czerpała fundusze na koszty uczestników?

— Pomoc Społeczeństwa Zaglebiowskiego w organizowaniu Złotu w Spale była b. duża. Trzeba wyrazić podziękowanie Zarządowi Oddziału w Kielcach, Zarządowi Kola Przyjaciół Chorągwi Zagl. oraz Zarządowi wszystkich *Kół Przyjaciół* na naszym terenie bez pomocy których, nie mogłoby być mowy o tak licznej reprezentacji Zaglebia w Spale.

— *Może coś o Szwecji*. Czy rzeczywiście nasza reprezentacja na Złot Roversów była tak dobrana, jak głośno wymagania?

— Dobrana... Trudno tak zdecydowanie powiedzieć. W każdym razie Polacy odnieśli szereg sukcesów — czy to w czasie obrad, czy na polu obozownictwa, albo przy urządzaniu ognisk i pokazów. Polski pokaz legendy o *Krakusie* i *Smoku* był najlepszym pokazem na szwedzkim Zlocie i kierownicy pracy skautowej wyrażali się o nim z *najwyższym uznaniem*. *Liczebnie* — byliśmy na *trzecim miejscu* po Anglii i Szwajcarii.

— Jak się wyrażał udział naszych Zaglebiowskich instruktorów w Ingöre?

— Zaglebie na Zlocie Międzynarodowym w Szwecji było reprezentowane przez instruktorów i starszych harcerzy. Stosunkowo mała liczba zaglebiaków, spowodowana była ciężkimi warunkami finansowymi. Dziennik szwedzki „Svenska Dagbladet” umieszczał na swych łamach wywiad, prze-

prowadzony z druhami Harcemistrzem St. Piotrowskim na temat Z.H.P.

— A teraz jeszcze jedno, czyby druha komendant nie zechciał przedstawić w przybliżeniu pokłosia akcji letniej.

— Komenda Chorągwi urządziła w czasie wakacji 3 kursy: 1) kurs podharcemistrów, 2) kurs drużynowych — obydwu w Smardzewicach pod komendą ph. B. Jakubowicza, 3) kurs wioślarski na Pilicy prowadził sam. Kursy dały zupełnie zadowalniające rezultaty. Dokładnej ilości obozów nie jestem w stanie podać, ale będzie około 50.

— Proszę druha, pragnąłbym aby wywiad był zupełnym. Jakie są projekty i plany Komendy na przyszłość?

— Na najbliższy rok musi się praca skupić w kierunku *ofensywnym* w głąb i szerz, w połączeniu z akcją

intensywnego kształcenia starszyny. Dalej — to przygotowania do uroczystości jubileuszowych.

W kwietniu, roku przyszłego minie 25 lat, gdy w Zaglebiu powstała pierwsza drużyna skautowa. W związku z tą rocznicą Komenda Chor. organizuje zlot *całej Chorągwi* w czasie Zielonych Świąt, zjazd b. harcerzy oraz wystawę — mającą ilustrować dorobek naszej Chorągwi.

— Więc reasumując całość, Chorągiew po pełnym letowku wkracza już według programu w okres nowych prac i wysiłków?

— Tak. W Chorągwi mamy kadry harcerzy — kończy komendant — przepojonych wiarą w siłę harcerstwa, mamy ciągłe rosnące szeregi nowych, wyszkolonych przodowników pracy, którzy zelnusząc do *starych instruktorów* — pragną ułomowaną pracę stać na takim poziomie, aby Chorągiew Zaglebiowska była synonimem *czelnej, promieniującej harcerskości*.

Późno już. Dziękując serdecznie za rozmowę, spieszę, aby zdaniami temi podzielić się z Czytelnikami. *Czuwaj!* na ręce wodza zaglebiowskiego harcerstwa zostawiając, życze: *Szczęść Boże!*

K.

Na życzenie prez. Roosevelta odwołany zlot harcerstwa polskiego w Ameryce

Związek Harcerstwa Polskiego otrzymał w tych dniach od Związku Narodowego Polskiego ze St. Zjednoczonych wiadomość, że zlot harcerstwa Z.N.P., który miał odbyć się od 13 do 15 września br. z okazji *sejmu Polaków w Ameryce* w Baltimore, został odwołany na życzenie prezydenta St. Zjednoczonych *spowodowanego panującą w tych okolicach epidemią*.

Z tych samych powodów, jak już

podawaliśmy, został odwołany pierwszy zlot skautów Amerykańskich, który w tych dniach miał odbyć się w Waszyngtonie.

W Zlocie Harcerstwa Polskiego miało wziąć udział około 50.000 harcerzy i harcerzy polskich zrzeszonych w drużynach harcerskich Związku Narodowego Polskiego. Zlot odbędzie się w innym terminie.

Skauci -- plastycy na międzynarodowej konferencji

Wśród szeregu konferencji, które odbyły się na międzynarodowym zlocie starszych skautów w Ingör pod Sztokholmem, wymienić należy II konferencję międzynarodowej gromady skautów artystów plastyków.

W konferencji brali udział skauci artysty z Anglii, Austrii, Belgii, Francji, Szwajcarii, Węgier i Polski. Kierownictwo obrad spoczywało w rękach polskich harcerzy plastyków, dbów: Czarkowskiego Bolesława z Katowic oraz Kłemińskiego Florjana z Poznania. Przewodniczył dh. Czarniecki Władysław z Warszawy.

Konferencja wysunęła szereg wniosków

i projektów. Między innymi projekt szerzego uwzględnienia wychowania estetycznego w skautowych metodach wychowawczych; wymianę skautów artystów na zasadzie wzajemności.

Konferencja postanowiła również uzgadniać wspólne krajoznawcze obozy wędrownie. Jako teren pierwszego obozu (w zimie 1935-36 r.) przyjęto na wniosek Polaków Tatry i Huculszczyznę.

Przewodniczącym międzynarodowej gromady skautów artystów plastyków wybrany został dr. Czarniecki Władysław z Warszawy.

„Harcerstwo żeglarskie jest na dobrej drodze“

W związku z stałym rozwojem drużyn żeglarskich na terenie Chorągwi Zagl. ich zdobywaniem wodo-kilometrów — „dalekami” — wyprawy po Spale, jeziora Augustowskie i Gdynie, niniejszy artykuł nam poświęcamy. Red.

Świeżo wydany Informator Ligi M. i Kol. z br. zawiera na str. 320—322 garstkę wiadomości o harcerstwie wodnym.

Podajemy tutaj streszczenie. Pierwsi harcerze żeglarze to była drużyna im. T. Kościuszki z *Władysławostka*, założona w r. 1917. Pierwsze harce wodne naszych skautów odbywały się na rzece *Lan-czy-dze*, na zatoce Amurskiej, *morzu Japońskim*.

Członkowie b. hufca Syberyjskiego w latach 1924-28 organizują obozy na *Helu*, dzięki czemu przeszkolenie żeglarskie otrzymuje 406 harcerzy. Z dn. 1 stycznia 1930 r. zostaje utworzony w „Giecie” Referat Drużyn Żeglarskich. Tworzy się kursy instruktorskie. Referat, w którego pracach bierze udział gen. *Merjusz Zaruski* zostaje wkrótce przekształcony na Kierownictwo Harc. Druż. Żegl. z hm. Witoldem Bublewskim na czele.

Kierownictwo układa program prac

na okres trzech lat i w r. 1934 stwierdza jego *100 proc. wykonanie*. W dorobku swoim z tego okresu mają wodni harcerze osiągnięcie w zawodach na *Węgrzech pierwszego miejsca* przed Anglikami, Francuzami i przedstawicielami innych narodów o starej kulturze żeglarskiej.

Harcerzy wodnych jest obecnie w Polsce przeszło 5.000, a tabor wynosi około 900 jednostek pływających. Oprócz wym. posiada własny tabor Kierownictwo, który się składa: ze *szkurnera*, 10 *jachtów przybrzeżnych jednego typu*, łodzi motorowo-żaglowej i *ślizgacza*.

Kursy w zakresie stopni: żeglarza i żeglarza morskiego prowadzą instruktorzy-harcerze, *oficerowie Marynarki Wojennej* i gen. *Marjusz Zaruski*, przeprowadzając nawet liczne wyprawy zagraniczne, które harcerze wodni odbyli na jachtach „Temida I” i „Temida II”, „Junak” i „Korsarz”.

W samej Polsce na rzeczach przejechali harcerze w 1934 r. *milion klm.* „*Harcerstwo żeglarskie jest na dobrej drodze*”

St. P.

Wspomnienia...

W ROCZNICE POWODZI — TYM. CO Z NIA WALCZYLI — POSWIECAM.

W cieple wieczór, w serdecznym tworzywie Sto się mścił najwła na pół. Sto się namiętne, co groza ich życie.

„Gniew” wód... straszny przysięganych wiohurą

Woda wszedł... Kzysk głośny i żawy — Woda wszedł... bez łóz i bez brzegów! — Jak Bóg dobry! Jak Stwórca taskawy. Ze nikt, wiara, nie ubył z szeregow.

W Janosika krasinie, w tę porę. Kiedyś mała gromadka się zbiera. Boda gazy wspominać wieczorem. Jak „ze sercem” szli do nich harcerze.

Bo widzieli, ci ludzie was, obcy — Pośród zmagań z żywiołem nad się Czuliśmy!... — Dlatego, o obcocy Te wspomnienia z obozów tak miłe.

Witold, harc. chor. Zagl.

Kronika harcerska

MIANOWANIA STARSZYNY. Rozkazem Naczelnictwa Z.H.P. z 11-35 zostali mianowani podharcmistrzami instruktorzy z Zaglebia: Leon Klimas i Władysław Sobieraj z Sosnowca, Faustyn Woźniak z Grodzca i Wincenty Barnasik z Gołonoga.

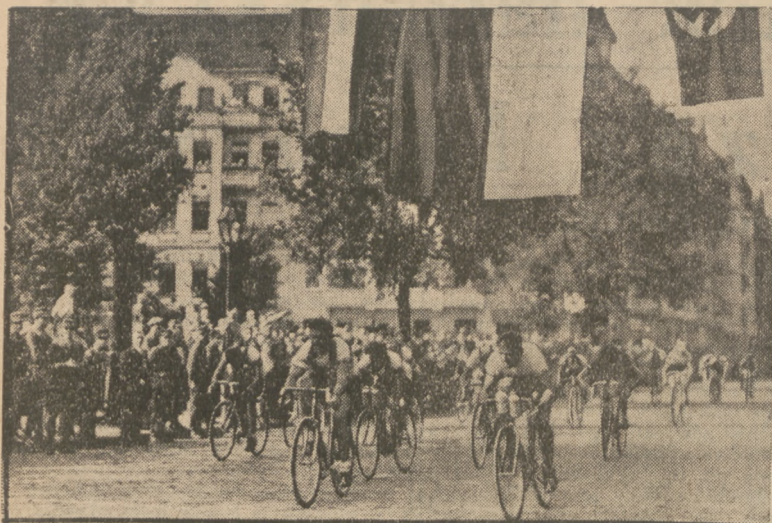
ILE ZASTĘPÓW ZAGLEBIOWSKICH STANĘŁO DO BIEGÓW SPALSKICH? Na podstawie obliczeń według rozkazów zlotowych, dowiadujemy się, że na start do biegu młodszych stanęło 20 zastępów, zaś do biegu starszych: 17 zastępów. Wziąwszy pod uwagę warunki w jakich nasze zastępy przychodziły do koniecznego wykwapowania zawodników i polowego rynsztunku — cyfra ta mówi o Zaglebiu zaszczytnie.

W NASTĘPNYM N-RZE DODATKU „CZUWAJ” omówimy artykuł p. Michała Sochy p. t. „Młodzież dla morza i Ligi”.

ZŁOT W SPALE. W piątek, dnia 6 września o godz. 12.15 nadana będzie audycja dla szkół (dla dzieci starszych). Poświęcona będzie wspomnieniom ze Złotu w Spale, który był niewątpliwie najciekawszym wydarzeniem w życiu młodzieży, w ciągu ubiegłego lata. W audycji wezmą udział harcerze-złotowcy, którzy opowiedzą kolegom dzieje tych niezwykłych dni i odzwierciedlą niejedną fragment z ich życia obozowego. Niechaj więc ci, którym nie było dane uczestniczyć w tem wielkim święcie młodzieży, słuchając pilnie piątkowej audycji.

HARCERZE — LOTNICY. Na pierwsze ogólnopolskie krajowe zawody szybowcowe w Ustjanowej, zostali zgłoszeni między innymi z aeroklubu warszawskiego: instruktor harcerskiego klubu lotniczego Kazimierz Kula, oraz instruktor szybowcowy głównej kwatery harcerzy, harcmistrz Tadeusz Deręgowski.

Z INSPEKTORATU KRESOWYCH HARCERZY. Na wachodnich rubieżach Rzeczypospolitej istnieje od roku 1934 t. zw. „Inspektorat Kresowych Harcerzy”, mający na celu skoordynowanie pracy harcerskiej na pograniczu z pracą społeczną Korpusu Ochrony Pogranicza. Praca Inspektoratu rozwija się nadal pomysłnie, mimo trudności narodowościowych, z jakimi stykają się polscy harcerze. Korpus Ochrony Pogranicza udziela kresowym drużynom harcerskim daleko idącej pomocy. Poza tem Inspektorat utrzymuje kontakt i współpracę z Towarzystwem rozwoju ziem wachodnich. Na czele Inspektoratu kresowych harcerzy stoi harcmistrz inż. Jerzy Januszkiewicz.

U METY WYŚCIGU KOLARSKIEGO WARSZAWA — BERLIN
Na proździe Niemcy, a tuż za nimi Polacy.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Przygotowania narciarzy DO OLIMPIADY

Wprawdzie letnie dyscypliny sportowe dzieli jeszcze niemal cały rok od startu olimpijskiego, lecz sporty zimowe stoją już bezpośrednio przed próbą olimpijską. Za 5 miesięcy bowiem następuje pierwszy start na zimowych igrzyskach olimpijskich, gdyż w dniu 6 lutego 1936 r. odbędzie się uroczyste otwarcie Igrzysk olimpijskich w Garmisch-Partenkirchen w Niemczech u stóp Alp Bawarskich.

To też 29 sierpnia b.r. rozpoczął się w Krakowie kondycyjny obóz przedolimpijski polskiej olimpijskiej drużyny narciarskiej. Biorą w nim udział: Czech Bronisław, Marusz Stanisław, Marusz Andrzej, Karpiel Stanisław, Górski Michał, Orlewicz-Woyna Marian, Bochenek Jan i Zajonc Karol. Brak wśród nich nazwisk wyznaczonych uprzednio do drużyny olimpijskiej Jabłońskiego Michała, Łuszczy Izidora i Weinschenka Fedora, którzy spowodów niezależnych od siebie nie mogli się na obóz stawić.

Obóz jest zakwaterowany w gmachu Polskiej YMCA w Krakowie, gdzie uczestnicy korzystają z wszelkich urządzeń sportowych, a zwłaszcza z sali gimnastycznej i z pływalni. Zaprawa lekko-atletyczna odbywa się na stadionie WF i PW przy Aleji 3 Maja. Zaprawę kondycyjną prowadzi mgr. prof. Wojciech Florkiewicz.

15-lecie KS Brynica w Czeladzi

29 bm. KS Brynica Czeladź obchodzi 15-lecie swego istnienia. W dniu tym I drużyna rozegra mecz o mistrzostwo z lokalnym rywalem CKS. Prócz tego zarząd klubu przygotowuje szereg innych ciekawych imprez, jak spotkanie starszych panów Brynicy i CKS oraz Brynicy i Urzędu skarbowego z Będzina. W ciągu tygodnia odbę-

Przybory Szkolne

wszelkie druki dla Szkół i Kursów
Handlowych najtaniej kupisz

W SKLEPIE POLSKIM

BĘDZIN ul. Małachowskiego 7.

UWAGA!

Kupujący otrzymuje upominki reklamowe. —5490

dzie się turniej tenisowy o nagrodę przechodnią. Mecz starszych panów odbędzie się o nagrodę p. Zagórskiego, która znajduje się w posiadaniu Brynicy. W najbliższych dniach zarząd klubu ogłosi szczegółowy program uroczystości.

Wyniki turnieju gier sportowych.

Staraniem sekcji gier sportowych STS, Unja został urządzony dn. 1 bm. na własnym boisku turniej siatkówki i koszykówki pan i panów.

W turnieju wzięły udział zespoły „Sokoła” z Dąbrowy, Strzeleckiego KS. z Sosnowca i Unji.

Wyniki przedstawiają się następująco: w siatkówce pan kombinowany zespół Strzelca i Unji pokonał zespół Sokola w stosunku 2:0. W siatkówce panów silny zespół Sokola pokonał Strzelecki KS w stosunku 2:0 (15:11, 15:9) oraz Unję również w stosunku 2:0. (15:8, 16:14).

W koszykówce Unja pokonała Strzelecki KS. w stosunku 16:5 oraz wygrała po interesującej walce z Sokolem 16:12.

Wyniki zawodów bokserskich w Sosnowcu.

W ub. niedzielę podczas zabawy, urządzonej przez Ligę morską i kolon-

Wygodę, czystość, bezpieczeństwo dają wam APARATY ELEKTRYCZNE

Elektrownia Okręgowa
w Zagłębiu Dąbrowskiem, Sp. Akc.

jalną w parku sieleckim odbyły się zawody bokserskie.

Wyniki spotkań były następujące: w papierowa: Datner (Nordja) wygrał w I rundzie przez k.o. z Wróblewskim (CKS.); w kogucia: Okrajni (Unja) zwyciężył w I rundzie przez k.o. Komendę (CKS.); w piórkowa: Misztal (Unja) pokonał już w I rundzie przez k.o. Wójcika (BKS.); w lekka: Brauze (Unja) wygrał na punkty z Bujakiem (BKS.); w wadze półśredniej wygrał Koczyński (Unja) przez k.o. w pierwszej rundzie z Motylem (BKS.).

Sędzia w ringu p. Wende.

Zawodnicy Pol. KS.: Banach I, Banach II, Dziurów i Marchewka nie podporządkowali się zarządzeniu swego kierownika i nie stanęli do walki. Podokręg w związku z tem. ma przesłać wniosek do Śl. OZB i PZP o ukaranie wymienionych wyżej bokserów.

BKS członkiem Podokręgu

BKS z Dąbrowy Górniczej przystąpił do Podokręgu bokserskiego Zagłębia Dąbrowskiego. Kierownik sekcji bokserskiej klubu n. Dudziński wszedł do zarządu Podokręgu jako członek wydz. spr. sport.

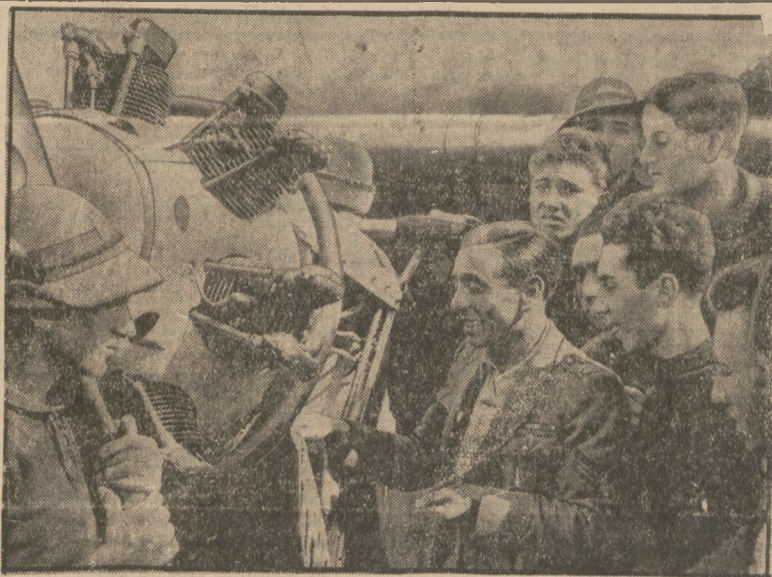
Najbliższe mecze ligowe

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się następujące spotkania ligowe: w Krakowie: Cracovia — Wisła. w Warszawie: Warszawianka — Pogoń. w Łodzi: ŁKS — Garbarnia. w W. Hajdukach: Ruch — Polonia. w Poznaniu: Warta — Śląsk.

O wejście do Ligi

W niedzielę odbędzie się w Katowicach pierwszy półfinałowy mecz o wejście do Ligi między Dębem katowickim a Legią poznańską.

W Łucku odbędzie się mecz: PKS — Revera (Stanisławów).

Włoska młodzież uczy się lotnictwa.

Pilot objaśnia działanie motoru. — Obrazek z nauki lotnictwa w obozie młodych fa-

szystów w Capi Centuria.

DRABNE OGŁOSZENIA

Nauka i Wychowanie

KURSY HANDLOWE

M. Kołozkowskiego — Będzin, Sączewska 25, przyjmuje zapisy codziennie 4505

SZKOŁA

Muzyczna w Sosnowcu, Deblńska 11, tel. 1-49. Wpisy na rok 1935-36 do wszystkich klas rozpocznie Wykładowcy: E. Horbaczewska, St. Bieliński, E. Sieja, B. Czyżewiczówna. Cz. Przyścis i inni. Własne studjum operowe. Opłaty żniżone. Zniżki kolejowe. Sekretariat czynny codziennie — godz. 9—12 i 16—20. 5505

POSADY i PRACE

OBŚLUGA

u samotnego Zgłoszenia Rudna 12 m. 4 — od 13—15 5502

PANNA

Średnie wykształcenie biegła stenotypistka, buchalterka, skromnych wymagań szuka pracy. Zgłoszenia pod „Samienią” do Administracji Kurjera Zachodniego. 5503

KUPNO i SPRZEDAŻ

Wapno

budowlane w bryłach. I-go gatunku, wysoko-procentowe, palone w piecach kregowych — Wapienniki „Brynica” Sosnowiec, 3-go Maja 5 telefon 159 4411

Farby

lakier, pokost i pendzle po cenach najniższych poleca: Pietranek, Skład Farb i przyborów malarskich. Sosnowiec, — Mosieckiego 15 (vis a vis kościół). 5504

SKLEP

spożywczy do sprzedania spowodu wyjazdu. Modrzewów, Rynek 11. Gembicki. 5503

OKAZJA!

kozetki od 15 zł. można nabyć: Zakład tapicerski, Prez. Mościckiego 15. 5508

KUPIE

okazyjnie podręcznik do obliczania i konstruowania „Mechanik” I tom. Zgłoszenia w Adm. „Kurjera Zachodniego” pod S. K. 5495

MIOD

lipcowy świeżego zbioru pod gwarancją — prawdziwy polecają Koziołkowi i Jedryczek Sosnowiec, 3-go Maja Nr. 21. 4057

LOKALE

DWA SKLEPY

oraz kilka mieszkań 1 — 4 pokojowych z wszelkimi wygodami obok dworca kolejowego i przystanku tramwajowego od 24—130 zł. zaraz do objęcia wypłacalnemu, Będzin, 1 Maja 2 Administracja. 5412

DO WYNAJĘCIA

3 i 4 pokoje z wygodami, centralne ogrzewanie, Żeromskiego 10 5441

POKOJ

przy małżeństwie bez dziecinym od zaraz — Sienkiewicza 6-7 5461

POKOJ

umeblowany jeden lub 2 razem do wynajęcia. Dąbrowa, Okrzei 20, II p. 5507

Różne

ZA DŁUGI

żony mojej Natalji z domu Borowiecka nie odpowiadają — Stefan Garteł.

CHRZĘŚCIANSKI ZAKŁAD

jubilersko — zegarmistrzowski został otwarty przy ul. Radzickiej 24, róg Cieplej w Pogoni, przyjmuje wszelkie roboty złotnicze, zegarmistrzowskie oraz naprawy wszelkich maszyn do szycia po cenach przystępnych — M. Frankiewicz 5428

UNIEWAŻNIAM

skradzione świadectwo dojrzałości, wydane przez Gimnazjum Zgrom. Kupców w Będzinie na nazwisko: Władysław Stanisław Sosnowski, za nr. 19-33 w dniu 21 czerwca 1933 r. 5403

„WAPNO STRZEMIESZYCKIE”

ROMANA DOBRZAŃSKIEGO

palone, lasowane — jest

NAJLEPSZE (97,15% CaO)

NAJWYDATNIEJSZE (1 to. = 3 m. 19)

NAJTANSZE —

Kabowice, skr. poczt. 386, tel. 504-25

Strzemieszce, tel. 19. 5396

SERYJNE DRABNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:

30 drobnych ogł. 20 zł.

20 drobnych ogł. 13.00 zł.

10 drobnych ogł. 7.00 zł.

5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 g.

Wiersz milimetryowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpał przed tekstem 1 w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kłosek p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁĄZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kłosek p. Kordemawskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Baglińskiego. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kłosek p. Krupy. — ŻARKI, F. Numborg. — MYŚKÓW, kłosek St. Jaworskiego.